

Memorandum

Directie Grondgebied
Economische Zaken

Aan
Hannie Kunst

Datum
26 maart 2010

Opgesteld door, telefoonnummer
Henk Kielenstijn, 2499

Extra afschriften voor
Ab Smit, Bergiet Drummen, Piet Eggermont

Onderwerp
Financiële effect van een tarievenverhoging marktgeden en havengelden

Aanleiding

Op verzoek van Hannie Kunst hebben we het financiële effect beoordeeld van een eventuele tarievenverhoging van 20% van de marktgeden en havengelden

Effecten op onze inkomsten

Bij gelijkblijvende marktontwikkeling is een additionele opbrengst afhankelijk van een combinatie van het tarief en het volume. De tarieven kunnen we zelf bepalen in de verordening. Op de volumes (aantal schepen, tonnages overslag, aantal kramen) hebben we zelf als gemeente geen invloed. Het effect van een eventuele tarievenverhoging op de opbrengst is daarom niet exact te bepalen. Dat hangt samen met de prijselasticiteit. Dit heeft het risico in zich dat een tarievenverhoging kan leiden tot een afname van volumes. Het zou namelijk kunnen dat schepen uitwijken naar andere binnenhavens of dat marktkooplui kiezen voor een markt in een andere stad. Dit zou zelfs een lagere opbrengst tot gevolg kan hebben.

Om het risico op negatieve volume-effecten te kunnen inschatten is een quick scan gemaakt van gehanteerde tarieven in andere steden. Op basis van deze scan kunnen we vaststellen in hoeverre onze tarieven concurrerend blijven na een tarievenverhoging. Op basis van deze scan is onze verwachting dat een tarievenverhoging van 20% slechts een marginaal volume-effecten zal hebben. We verwachten bij een tarievenverhoging van 20% ongeveer € 140.000 structureel extra inkomsten (havengelden + €90.000, marktgeden+ € 50.000)

Havens en kades nader bekeken

- Nijmegen heeft concurrerende tarieven (zie bijlage 1) in vergelijking met steden als Arnhem, Deventer, Zwolle, Enkhuzen en Hoorn. Met de voorgestelde verhoging van 20% komen we in de verschillende tarieven gemiddeld of iets hoger dan gemiddeld uit
- In deze tijd van economische crisis is de vrachtaart afgenomen en toch is er een tekort aan ligplaatsen. Dit tekort wordt alleen maar groter wanneer de economie weer aantrekt.
- De binnenvaart wordt belangrijker. Vervoer over water draagt bij aan duurzame logistiek in de regio en dit beleid wordt steeds breder gedragen in Nederland

Vervolgvel

1

- Schepen "moeten" hier zijn om te laden en lossen voor de bedrijven uit Nijmegen en de directe regio

Verwachte extra inkomsten bij een tarievenverhoging van 20% (basisjaar 2011) bedraagt € 90.000,- structureel. Het risico op negatieve volume-effecten is marginiaal bij een verhoging van 20%.

Markten nader bekeken

De markten kampen met een trendmatige afname van het verkoopvolume. De trendmatige afname is het gevolg van bijvoorbeeld:

- Opgvolgingsproblematiek
- meer funshoppen dan boodschappen
- schaalvergroting van de supermarkten
- parkeerproblematiek in binnensteden

Echter, deze trends gelden voor alle steden en vormen geen belemmering voor het verhogen van tarieven. In bijlage 2 is gezocht naar de verschillen tussen de steden. Deze bijlage geeft inzicht in de tarieven van de belangrijkste centrummarkten in verschillende steden. Op basis van dit overzicht kan gesteld worden dat de tariefstelling van de marktgeden in Nijmegen concurrerend te noemen is. Zelfs wanneer tarieven met 20% verhoogd worden.

Verwachte extra inkomsten bij een tarievenverhoging van 20% bedraagt € 50.000,- structureel. Het risico op negatieve volume-effecten is afhankelijk van het moment van doorvoeren van de verhoging. Een tarievenverhoging per 2011- of alleen al een aankondiging - zal namelijk leiden tot veel weerstand en onrust onder de marktgebruikers. Deze onrust zou een leegloop tot gevolg kunnen hebben. Dit is ook begrijpelijk omdat er tot voor kort veel klachten zijn geweest over de kwaliteit van onze dienstverlening. We zijn nu volop bezig met het opnieuw opbouwen van een vertrouwensrelatie. We denken hierin versnelling te kunnen aanbrengen door de aansturing van de marktmeesters anders te organiseren. Eén van de zoekrichting is het onderbrengen in de lijn bij Economische Zaken (nu nog ondergebracht bij Vergunningen). Ons advies is eerst te investeren in kwaliteit in de vorm van een strakke en efficiënte aansturing vanuit Economische Zaken. En de tarieven van de marktgeden pas te verhogen per 2012.

Bijlage 1: TARIEVEN CRUISEVAART, PLEZIERVAART en WOONBOTEN

Cruiseschip	
Enkhuizen	€ 101,20
Hoorn	€ 117,70
Arnhem	€ 144,21
Nijmegen	€162,70
Deventer	€ 324,00
Zwolle	<i>nvt</i>

*Toelichting: gerekend met 1800 ton schip, afmetingen 110 * 11.4 mtr, prijzen per nacht dan wel per aankomst.*

Plezierjacht	
Arnhem	€ 7,25
Nijmegen	€9,15
Hoorn	€ 12,56
Zwolle	€ 12,60
Enkhuizen	€ 14,70
Deventer	<i>nvt</i>

Toelichting: prijzen zijn per nacht. Nijmegen kent een vluchthaven. Dit is géén jachthaven. Een jachthaven kent meer faciliteiten dan een vluchthaven.

Woonschepen 125 m2	
Nijmegen	€442,50
Arnhem	€ 470,13
Zwolle	€ 643,75
Enkhuizen	€ 1.036,25
Deventer	<i>nvt</i>
Hoorn	<i>nvt</i>

Toelichting: Prijzen zijn per jaar.

Woonarken 160 m2	
Arnhem	€ 356,80
Nijmegen	€566,40
Zwolle	€ 824,00
Enkhuizen	€ 1.326,40
Deventer	<i>nvt</i>
Hoorn	<i>nvt</i>

Toelichting: Prijzen zijn per jaar.

Vervolgvel

3

LIGGELDEN VRACHTSCHEPEN

Vrachtschip: overnachten/weekend (1000 ton 80 x 8 m)	
Deventer	€ 11,43
Enkhuizen	€ 13,80
Zwolle	€ 14,67
Nijmegen	€ 18,10
Arnhem	€ 35,00
Hoorn	€ 39,54

Toelichting: Nijmegen kent een goedkoper tarief voor Nijmeegse schippers in de Waalhaven. Dat tarief is hierin niet meegenomen.

Vrachtschip: overnachten/weekend (2500 ton 110 x 11,4 m)	
Enkhuizen	€ 24,15
Deventer	€ 28,57
Zwolle	€ 36,67
Nijmegen	€ 45,28
Arnhem	€ 87,50
Hoorn	€ 98,86

Toelichting: Nijmegen kent een goedkoper tarief voor Nijmeegse schippers in de Waalhaven. Dat tarief is hierin niet meegenomen.

Havengeld: laden/ossen (hoog tarief) 500 ton	
Arnhem	€ 50,00
Nijmegen	€ 59,09
Enkhuizen	€ 60,00
Zwolle	€ 62,00
Deventer	€ 90,00
Hoorn	<i>nvt</i>

Toelichting: Voor de overslaggelden is gerekend met 3 situaties/tonnages. Dit betreft het bedrag dat de schipper dient te betalen aan de gemeente. Tevens vraagt gemeente Nijmegen overslaggelden aan de bedrijven in de havens als bijdrage voor onderhoud en beheer van de havens.

Vervolgvel

4

HAVENGELDEN VRACHTSCHEPEN

Havengeld: laden/ossen (hoog tarief) 1000 ton	
Arnhem	€ 100,00
Nijmegen	€118,17
Enkhuizen	€ 120,00
Zwolle	€ 124,00
Deventer	€ 180,00
Hoorn	nvt

Toelichting: Voor de overslaggelden is gerekend met 3 situaties/tonnages. Dit betreft het bedrag dat de schipper dient te betalen aan de gemeente. Tevens vraagt gemeente Nijmegen overslaggelden aan de bedrijven in de havens als bijdrage voor onderhoud en beheer van de havens.

Havengeld: laden/lossen (hoog tarief) 2500 ton	
Arnhem	€ 250,00
Nijmegen	€295,43
Enkhuizen	€ 300,00
Zwolle	€ 310,00
Deventer	€ 450,00
Hoorn	nvt

Toelichting: Voor de overslaggelden is gerekend met 3 situaties/tonnages. Dit betreft het bedrag dat de schipper dient te betalen aan de gemeente. Tevens vraagt gemeente Nijmegen overslaggelden aan de bedrijven in de havens als bijdrage voor onderhoud en beheer van de havens.

Havengeld: laden/lossen (laag tarief) 500 ton	
Arnhem	€ 25,00
Nijmegen	€33,81
Deventer	nvt
Enkhuizen	nvt
Hoorn	nvt
Zwolle	nvt

Toelichting: alleen Nijmegen en Arnhem kennen een laag tarief.

Havengeld: laden/lossen (laag tarief) 1000 ton	
Arnhem	€ 50,00
Nijmegen	€67,61
Deventer	nvt
Enkhuizen	nvt
Hoorn	nvt
Zwolle	nvt

Toelichting: alleen Nijmegen en Arnhem kennen een laag tarief.

Memorandum

Vervolgvel

5

Havengeld: laden/lossen (laag tarief) 2500 ton	
Arnhem	€ 100,00
Nijmegen	€ 135,22
Deventer	<i>nvt</i>
Enkhuizen	<i>nvt</i>
Hoorn	<i>nvt</i>
Zwolle	<i>nvt</i>

Toelichting: alleen Nijmegen en Arnhem kennen een laag tarief.

Bijlage 2: Tarieven centrummarkten*

Plaats	Gemeente	Aantal inwoners (afgerond)	Kosten per kraam per kwartaal
1	Almere (Stad)	183.000	€164,40
2	Apeldoorn (zaterdagmarkt)	155.000	€144,36
3	Leiden	116.000	€125,60
4	Den Bosch (in het centrum, zaterdag)	136.000	€109,20
5	Haarlem	148.000	€104,00 (de kraam is 10 m2)
6	Nijmegen (dagmarkt)	161.000	€103,84
7	Arnhem	145.000	€98,80
8	Amersfoort	140.000	€98,16
9	Enschede (zaterdag, gemiddeld)	155.000	€95,04
10	Maastricht (in het centrum)	118.000	€93,60
11	Emmen	109.000	€82,00

Memorandum

Vervolgvel

7

12	Zwolle (dagmarkt)	116.000	€74,96
13	Dordrecht	118.000	€61,52

* Het betreft e een indicatieve vergelijking aangezien er soms verschillen zijn in bijv. de grootte van een kraam, in- of exclusief stroomkosten, etc.